

УДК 336.221:339.97:005.336.4(73)

Максименко А.В.*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародного обліку і аудиту
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана***ДОСВІД КОМПАНІЇ APPLE В СИСТЕМІ ОПТИМІЗАЦІЇ ПОДАТКІВ****THE EXPERIENCE OF APPLEING IN TAXOPTIMIZATION****АНОТАЦІЯ**

У статті здійснено системне та комплексне дослідження оподаткування діяльності ТНК на основі досвіду компанії Apple. Визначено напрямки та межі застосування міжнародного податкового планування ТНК з метою знищення офшорних податкових лазівок і зміцнення податкового законодавства. Розглянута методика оптимізації податків за допомогою угоди про розподіл витрат, структури розповсюдження та перенесення прибутків в офшори.

Ключові слова: податки, податкова оптимізація, ухилення від податків, податкове резиденство, офшорні компанії.

АННОТАЦИЯ

В статье осуществлено системное и комплексное исследование налогообложения деятельности ТНК на основе опыта компании Apple. Определены направления и границы применения международного налогового планирования ТНК с целью уменьшения офшорных налоговых лазеек и укрепления налогового законодательства. Рассмотрена методика оптимизации налогов с помощью соглашения о распределении расходов, структуры распространения и переноса прибылей в офшоры.

Ключевые слова: налоги, налоговая оптимизация, уклонение от налогов, налоговое резидентство, офшорные компании.

ANNOTATION

The systematic and complex research of the TNC taxation on the experience of Apple is investigated. Directions and scope of application of international TNC tax planning to illuminate offshore tax loopholes and strengthen the tax legislation are determined. The method of tax optimization is inspected, such as using tax agreement of costs sharing; structure distribution and transfer of profits offshore.

Keywords: taxes, tax optimization, tax evasion, tax presidency, offshore companies.

Постановка проблеми. Багато держав світу зазнають величезних втрат через активне використання схем щодо оптимізації податків, метою якого є перенесення доходів в ті місця, де вони підлягають більш сприятливим режимами оподаткування шляхом заниження оподаткованої бази. Методи зниження податкового навантаження, що використовують ТНК, добре відомі вже протягом багатьох десятиліть. Вони включають в себе трансфертне ціноутворення, використання сприятливих податкових юрисдикцій, транзакції в країні з низьким рівнем оподаткування тощо. Цим діям значною мірою сприяв розвиток цифрової економіки та підвищення вартості нематеріальних активів, наприклад, брендів. Податкове регулювання виявляється застарілим у порівнянні із сучасними особливостями ведення бізнесу ТНК.

Проблема наявності схем оптимізації податків часто переходить у явище ухилення від опо-

даткування. При цьому обсяги такого ухилення ТНК важко оцінити, але вони вважаються значними. Відкритою є інформація щодо податкових ухилень з боку добре відомих, успішних і потужних компаній, таких як Apple. Хоча проблема набагато глибше і розвиває межу між оптимізацією та ухиленням від податків.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Оподаткування діяльності ТНК та шляхи його оптимізації займає важливе місце в науковій літературі. Зокрема, наукове підґрунтя досліджуваної проблеми закладене як зарубіжними вченими Т. Беннетом, Д. Гриффітс, Р.Л. Дербергом, Р. Джонсоном, А. Зороме, К. Коттке, Х. Маккана, Т. Нілом, Дж. Пешпером, так і вітчизняними дослідниками Д.А. Верланом, І.Г. Галкіним, Д.Д. Коссе, Ю.Г. Козаком, Е.В. Локатарьовой, Н. Нетесовой, В.Н. Сліпець.

Окремі аспекти оподаткування компанії Apple знайшли своє відображення в періодичних виданнях, зокрема слід відмітити S. Gustin [1], F. Norris [2], L. Sheppard [3], A. Weckler [4]. Водночас публікації в ЗМІ є лише деякими прикладами тієї підвищеної уваги, яка приділяється питанням оподаткування доходів корпорацій світовою громадськістю. У зв'язку з цим громадянське суспільство та неурядові організації також піднімають свій голос, часто зачіпаючи дуже складні податкові проблеми і вказуючи на правила трансфертного ціноутворення, заниження податкової бази.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Актуальність проблеми, а також постійно зростаюча практична значимість питань оптимізації та ухилення від податків зумовили необхідність визначення напрямків та сучасних кордонів застосування міжнародного податкового планування ТНК з метою знищення офшорних податкових лазівок і зміцнення податкового законодавства.

Мета статті полягає у визначенні шляхів оптимізації податків на основі досвіду компанії Apple, які не порушують встановлених законом правил поведінки в рамках податкового простору.

Виклад основного матеріалу дослідження. Останніми роками активно стверджується, що корпоративний прибутковий податок вже не відіграє своєї колишньої ролі. Двадцять п'ять років податкової конкуренції знизили ставки прибуткового податку, однак насправді дохід

від справляння податку значно не зменшився. Останній теоретичний аргумент, який припускає, що податкова база прибуткового податку руйнується, оформлюється в доктрину «бездержавного прибутку». Однак ця доктрина гостро критикується. По-перше, вона ігнорує значення інтелектуальної власності, по-друге, не зрозуміло, в чому саме полягає руйнування бази корпоративного прибуткового податку. Звичайно, немає ніяких доказів на підтримку думки, що база податку на прибуток розмивається, скоріше більш нагальною є проблема того, що багатонаціональні корпорації не платять податки в кожній приймаючій країні.

Зокрема, існує широко поширена думка, що великі корпорації платять дуже малі обсяги податку на прибуток. Дійсно, «скандали», які оточують Apple, Google і Starbucks, підтверджують цю точку зору. Напевно, найбільш резонансним прикладом податкової оптимізації є діяльність компанії Apple. Мова йде про схему, завдяки якій доходи в десятки мільярдів доларів від міжнародних операцій компанії Apple в період 2009–2012 рр. не обкладалися зборами зовсім. Отож розглянемо її діяльність докладніше.

Apple Inc. (колишня AppleComputer, Inc.) – американська компанія, яка проектує та виробляє побутову електроніку, програмне забезпечення та комерційні сервери. Найвідоміші продукти – комп'ютери Macintosh, mp3-програвач iPod, смартфон iPhone, планшетний комп'ютер iPad. Програмне забезпечення Apple включає в себе операційні системи Mac OS X, iTunes – медіа браузер, iLife – набір мультимедіа і програмного забезпечення творчого потенціалу, Aperture – професіональний пакет для роботи з фотографіями, FinalCutStudio – набір професійних аудіо та програмних продуктів кіновиробництва, LogicStudio – набір звукових інструментів, Safari – веб-браузер та

iOS – мобільна операційна система. Виручка компанії за 2014 р. – 182,8 млрд. дол., вартість активів – 231,8 млрд. дол., кількість співробітників – близько 98 тис. осіб (табл. 1).

Таблиця 1
Показники діяльності Apple Inc.,
млрд. дол. США [5]

Показник	2014 р.	2013 р.	2012 р.
Обсяг продажів	182,8	170,9	156,5
Собівартість продукції	112,3	106,6	87,8
Операційні витрати	18,0	15,3	13,4
Операційний прибуток	52,5	49	55,2
Дохід до оподаткування	53,5	50,2	55,8
Податок з доходів	14	13,1	14,0
Чистий прибуток	39,5	37,0	41,7

Як свідчать дані таблиці 1, ефективна ставка відсотка за останні три роки для компанії, згідно її власної фінансової звітності, становила приблизно 26%. В той час як станом на 2010 р. в середньому американські компанії мали ефективну податкову ставку на рівні 27,2%. Отже, податкова ставка для Apple була навіть нижче середньої. Однак не все так гарно, як здається на перший погляд, адже не просто так саме Apple фігурує в ряді податкових скандалів, що охопили собою не один континент. До того ж, як свідчать дані, заявлені цифри не повністю відповідають фактичній ситуації із обсягами виплачених податків.

В даний час Apple має близько 145 млрд. доларів готівкою, еквівалентів готівки та цінними паперами, з яких 102 млрд. знаходяться в офшорах. У 2011 р. Apple провела між 75 і 100% цих офшорних грошових коштів на рахунках в американських фінансових інститутах.

Apple продовжує організовувати свої продажі шляхом ділення їх між двома регіонами, як

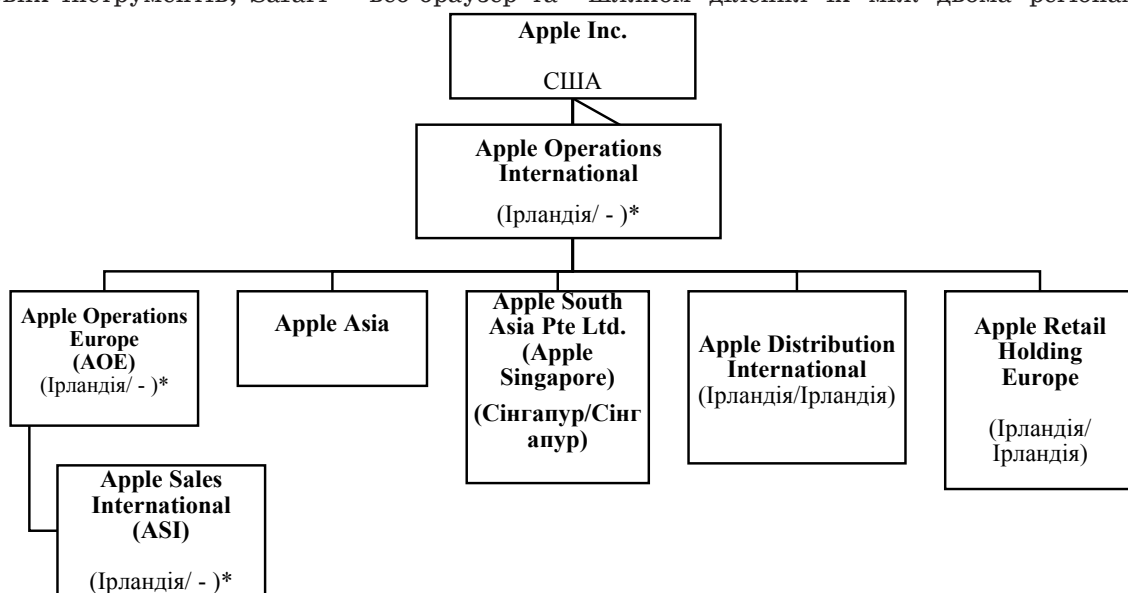


Рис. 1. Організаційна структура оптимізації податків Apple [6]

* Перераховані країни вказують на країну реєстрації та країну податкового резидентства

це було ще в 1980 р. Apple Inc., розташована в США, відповідає за координацію продажів в Північній і Південній Америці, а ірландська філія Apple Sales International (ASI) відповідає за продажі продуктів в Європі, на Близькому Сході, в Африці, Індії, Азії і Тихоокеанському регіоні. Apple роздає свої економічні права на інтелектуальну власність таким самим чином. Apple Inc. є єдиним власником юридичних прав на інтелектуальну власність Apple. Через механізм розподілу витрат Apple Inc. володіє майновими правами на об'єкти інтелектуальної власності Apple для товарів, що продаються в Північній і Південній Америці, в той час як ірландська філія Apple Sales International (ASI) та її материнська компанія Apple Operations Europe Inc. (AOE) володіють економічними правами на інтелектуальну власність для товарів, що продаються в Європі, на Близькому Сході, в Африці, Індії та Азії. На думку Apple, саме така схема розподілу дозволяє компанії виробляти і поширювати продукцію по всьому світу [6].

Корпорація Apple проводить свої офшорні операції через розгалужену мережу офшорних філій. Основні філії знаходяться в Ірландії й розташовані за однією адресою в м. Корк. Актуальна організаційна структура оптимізації податків Apple зображена на рис. 1.

Як видно зі схеми, ряд ключових дочірніх компаній Apple розташований в Ірландії. Основною причиною цього явища може бути надзвичайно низький рівень корпоративного податку на прибуток, встановлений ірландським урядом. Apple підтверджують, що протягом багатьох років Ірландія надавала філіям Apple спеціальну ставку податку, що була значно нижче вже відносно низької ставки в 12%. Голова податкового департаменту Apple стверджує, що вони отримали таку особливу ставку шляхом приватних переговорів з ірландським урядом. За його словами, Apple протягом останніх десяти років оподатковувалась спеціальною ставкою корпоративного податку на рівні 2%.

Першою офшорною філією компанії Apple, як зазначено раніше, є Apple Operations International (AOI). Apple Inc. володіє 100% AOI безпосередньо або опосередковано, через інші контрольовані іноземні корпорації. AOI є холдинговою компанією, яка є кінцевим власником більшості офшорних компаній Apple. AOI володіє, наприклад, акціями ключових компаній другого рівня офшорної мережі Apple, в тому числі Apple Operations Europe (AOE), Apple Distribution International (ADI), Apple South Asia Pte Ltd. (Apple Singapore) та Apple Retail Europe Holdings, яка, в свою чергу, володіє компаніями, що керують роздрібними магазинами Apple по всій Європі. На додаток на володіння акціями, AOI виконує функцію консолідації грошових коштів для офшорних компаній другого рівня, отримуючи дивіденди від них і роблячи внески у ці філії по мірі необхідності [6].

AOI була інкорпорована в Ірландії ще в 1980 р. Apple стверджують, що вони не в змозі віднайти історичні записи про бізнес-цілі формування AOI або мету його реєстрації в Ірландії. У той час як AOI розділяє поштову адресу з кількома іншими філіями Apple в Корку, Ірландія, AOI не має фізичної присутності в тій чи будь-якій іншій адресі. З моменту свого створення тридцять п'ять років тому AOI не мала ніяких співробітників. Замість цього три людини працювали як директори AOI, одночасно працюючи й на інші компанії в структурі Apple.

Оскільки AOI була створена і продовжує працювати без співробітників, стає очевидним, що її діяльність майже повністю контролюється Apple Inc. в США. Apple не приховують, що протягом чотирьох років – з 2009-го по 2012-й, AOI отримали \$ 29,9 млрд. у вигляді дивідендів від інших офшорних компаній Apple. За словами керівників Apple, чистий прибуток AOI склав 30% від загального глобального прибутку Apple за період 2009–2011 рр., до того ж з цього прибутку не платився будь-який корпоративний прибутковий податок на користь будь-якого національного уряду.

Apple пояснює, що хоча AOI інкорпорована в Ірландії з 1980 р., вона не має оголошеного податкового резидентства в Ірландії або в будь-якій іншій країні, і тому не сплачує податок на прибуток на користь будь-якого національного уряду протягом останніх п'яти років. Apple вміло експлуатує різницю між ірландськими і американськими правилами податкового резидентства. Ірландія використовує принцип управління і контролю для визначення податкової резиденції, в той час як Сполучені Штати визначають податкове резидентство на основі місця утворення особи. Apple пояснює, що хоча AOI інкорпорована в Ірландії, вона не є податковим резидентом Ірландії, бо вона ні управляється, ні контролюється в Ірландії. Apple стверджує також, що оскільки AOI не була інкорпорована в Сполучених Штатах, AOI не є податковим резидентом в податковому законодавстві США.

Вже понад тридцять років Apple притримується позиції, що AOI не має податкового резидентства, тому AOI не подавали податкову декларацію останні п'ять років. Хоча Сполучені Штати, як правило, визначають податкового резидента на основі місця реєстрації, компанія, зареєстрована в іноземній податковій юрисдикції, може бути не прийнята до уваги для цілей оподаткування в США, якщо ця компанія контролюється материнською компанією до такого ступеня, що вона являє собою ніщо інше як дочірню гілку материнської компанії. У той час як податкове управління США і суди проявляють небажання застосовувати такий принцип, ігноруючи корпоративну форму і приписуючи дохід однієї корпорації іншій, факти потребують додаткового уточнення.

Отже, AOI – тридцятип'ятирічна компанія, яка працює з моменту її створення без фізич-

ної присутності або власних співробітників. Практика показує, що АОІ активна тільки в двох країнах – Ірландії і Сполучених Штатах. Оскільки Apple встановила, що АОІ не керується та не контролюється в Ірландії, функціонально це залишає тільки Сполучені Штати в якості місцеположення його управління і контролю. Крім того, стає очевидним, що управлінські рішення та фінансова діяльність здійснюються виключно співробітниками Apple. Inc., розташованими у Сполучених Штатах. Тому у цих умовах доцільно визначити, чи повинні доходи АОІ бути віднесені до цієї американської Apple Inc.

АОІ не єдина офшорна філія Apple, яка працює без визначеного податкового резидентства. Apple призналася, що інша ключова ірландська філія, Apple Sales International (ASI), також не є податковим резидентом. Як і АОІ, ASI інкорпорована в Ірландії, не є податковим резидентом в США і не відповідає вимогам, що пред'являються до резидентів в Ірландії. ASI використовує ту ж різницю між ірландським та американським податковим законодавством, як і АОІ.

Інша інформація, надана Apple, показує, що ставка податку для філій Apple останнім часом складала істотно нижче навіть 2%. Наприклад, для трирічного періоду, з 2009 по 2011 р., ставка податку на прибуток була набагато нижче 1%, а в 2011 р. склала взагалі неймовірно 0,05% (табл. 2).

Таблиця 2
Податки, сплачені ASI [6]

Показник	2011 р.	2010 р.	2009 р.	Загалом
Доходи до оподаткування	\$22 млрд.	\$12 млрд.	\$4 млрд.	\$38 млрд.
Податкові платежі	\$10 млн.	\$7 млн.	\$4 млн.	\$21 млн.
Ставка	0,05%	0,06%	0,1%	0,06%

Ці цифри показують, що Ірландія, по суті, є офшорною зоною для Apple, забезпечуючи компанію мінімальними ставками податку на прибуток.

Ключові ролі ASI та АОЕ пов'язані з тим, що вони є сторонами угоди з дослідження і розвитку з Apple Inc., яка також дає їм право спільної власності економічних прав на об'єкти інтелектуальної власності. Станом на 2012 р. в АОЕ було близько 400 співробітників, які виробляли деякі комп'ютери в м. Корк, Ірландія, для продажу їх в Європі. Крім того, в 2012 р. ASI найняла 250 співробітників, які керують іншою виробничою діяльністю Apple. В рамках своїх обов'язків ASI взаємодіяла з виробниками Apple в Китаї і виступає в якості покупця цієї готової продукції. ASI потім повторно продає готову продукцію ADI для подальшого продажу в Європі, на Близькому Сході, в Африці та Індії; і Apple Сінгапур для продажу в Азії і Тихоокеанському регіоні. Перепродаючи готову продукцію, ASI стягує з філій Apple вищу

ціну, ніж вона заплатила за товар, і, як результат, стає одержувачем істотного доходу, частину якого ASI потім розподіляє по ланцюгу у вигляді дивідендів материнській АОЕ. АОЕ, в свою чергу, направляє дивіденди АОІ.

Магістральний шлях оптимізації оподаткування в Apple Inc. спрямований на такі напрямки:

- угода про розподіл витрат;
- структура розповсюдження;
- перенесення прибутків в офшори.

Розглянемо кожний з цих напрямків детальніше. Характеризуючи угоду про розподіл витрат слід зазначити, що вона структурується наступним чином. В угоді Apple Inc. і ASI згодні брати участь у розробці продуктів компанії Apple і розділити отримані права на об'єкти інтелектуальної власності. Для розрахунку відповідних витрат Apple Inc. об'єднує загальні витрати на науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи компанії. Apple Inc. та ASI кожна окремо оплачує частину витрат на основі пропорцій реалізації продукції по відповідних регіонах. Наприклад, в 2011 р. приблизно 40% від продажів припало на Америку, а решта 60% походить від інших країн. У тому ж році витрати на наукові дослідження і розробки склали \$2,4 млрд. Apple Inc. та ASI зробили внесок у ці загальні витрати на основі частки кожної компанії в продажах по всьому світу. Apple Inc. заплатила 40% або \$1,0 млрд., у той час як ASI виплатила решту 60%, або \$1,4 млрд. [6].

Формування цілісної картини оптимізації вимагає оцінки структури розповсюдження. Для більшості продуктів Apple ASI укладає контракти зі сторонніми виробниками в Китаї на виробництво готової продукції. Особи, котрі насправді вели переговори і підписували ці контракти від імені ASI, були співробітниками Apple Inc. зі Сполучених Штатів. Сторонні виробники виробляють товари, щоб задовольнити замовлення, розміщені ASI.

Після того як ASI стає початковим власником готової продукції, вона перепродає товар певним дистриб'юторам, в більшості випадків навіть не завозячи товари в Ірландію. Для продажу в Європі, наприклад, ASI придбає готову продукцію від сторонніх виробників і продає їх ADI. ADI потім перепродає продукцію Apple роздрібним філіям, розташованим в різних країнах Європи, стороннім посередникам або безпосередньо через Інтернет. Для продажів в Азії і Тихоокеанському регіоні ASI продає готову продукцію Apple Сінгапур, який потім перепродає їх Apple Retail в Гонконзі, Японії та Австралії, стороннім реселлерам або через Інтернет.

Хоча ASI інкорпорована і фізично розміщена в Ірландії, лише незначний відсоток виробленої продукції Apple потрапляє до Ірландії. Натомість продукти безпосередньо відвантажуються в країни їх продажу. Після прибуття продукти перепродаються документально ASI на користь різних філій.

Отже, процес розподілу продукції Apple не припускає, що розташування філій в Ірландії є невід'ємною частиною функції розповсюдження. Швидше за все, розміщення філій в Ірландії призначено насамперед для сприяння концентрації офшорних прибутків в надзвичайно сприятливій податковій юрисдикції.

Критично проаналізувавши перенесення прибутків в офшори, приходимо до висновків, що структуруючи права інтелектуальної власності та розподільні операції таким чином, як це робить Apple Inc., вдалося уникнути віднесення виручки до юрисдикції Сполучених Штатів, де вона підлягала би значному оподаткуванню в тому самому році. Замість цього Apple Inc. перерозподіляє виручку на користь ASI в Ірландії. Як зазначалося вище, таким чином вони досягають ставки прибуткового податку менш ніж 2%. Крім того, враховуючи статус ASI як неподаткового резидента в Ірландії, стає можливим, що вона не сплачувала податки на прибуток жодним національним урядам з десятки мільярдів доларів доходу, який отримала ASI від філій за межами Ірландії. Якщо це так, Apple переміщувала свої прибутки на користь ірландської дочірньої компанії не лише для отримання мінімальної ставки податку в Ірландії, а також задля використання розбіжностей між ірландською та американською податковими системами, тим самим уникаючи сплати податку на прибуток будь-яким національним урядам.

Тим не менш, незважаючи на те, що ASI проводить тільки мінімальну діяльність з досліджень і розробок, угода про розподіл витрат дає право на «підприємницький інвестиційний» прибуток, що виникає в результаті володіння інтелектуальною власністю. За інформацією Apple, за чотирирічний період, з 2009 по 2012 р., ASI, відповідно до угоди про спільне несення витрат, заплатили Apple Inc. приблизно \$5 млрд. В результаті дохід ASI за ті ж чотири роки склав \$74 млрд., тобто порція склала 15 до 1 при порівнянні доходів з витратами. Отже, ASI отримувала прибуток багато більший, ніж їх внесок в дослідження і розробки (табл. 3 і 4).

Для порівняння, за ті ж чотири роки корпорація Apple заплатила \$4 млрд. у рамках угоди про розподіл витрат і повідомила про прибуток у розмірі \$29 млрд. Співвідношення прибутку до витрат було 7 до 1, що істотно менш вигідно, ніж у випадку ASI. Цифри розкривають, що ірландська ASI отримала прибутку в два рази більше, ніж сама Apple Inc., за рахунок інтелектуальної власності, яка була майже повністю розроблена в Сполучених Штатах персоналом Apple Inc. Цей дисбаланс припускає, що механізм розподілу витрат, застосований Apple Inc., має економічний сенс за рахунок своїх податкових наслідків – направлення \$74 млрд. виручки зі США в Ірландію, де вона обкладається мінімальним податком або ж вза-

галі не підпадає під оподаткування через податковий статус нерезидента, що має ASI.

Таблиця 3

Виплати за угодою про розподіл витрат та доходи до оподаткування Apple Sales International [6]

Рік	Виплати за угодою	Доходи до оподаткування
2009	\$600 млн.	\$4 млрд.
2010	\$900 млн.	\$12 млрд.
2011	\$1,4 млрд.	\$22 млрд.
2012	\$2,0 млрд.	\$36 млрд.
Разом	\$4,9 млрд.	\$74 млрд.

Таблиця 4

Виплати за угодою про розподіл витрат та доходи до оподаткування Apple Inc. [6]

Рік	Виплати за угодою	Доходи до оподаткування
2009	\$700 млн.	\$3,4 млрд.
2010	\$900 млн.	\$5,3 млрд.
2011	\$1,0 млрд.	\$11 млрд.
2012	\$1,4 млрд.	\$19 млрд.
Разом	\$4,0 млрд.	\$38,7 млрд.

По-друге, передача економічних прав на інтелектуальну власність саме в Ірландію не має очевидної економічної вигоди, окрім податкових ефектів. Компанія працює в багатьох країнах світу, але не передає права на інтелектуальну власність в кожний регіон або країну, де вона веде бізнес. Замість цього передача майнових прав обмежується лише Ірландією, де компанія має вкрай низьку ставку податку.

Ці факти викликають питання щодо того, чи пов'язана передача інтелектуальної власності від Apple до пов'язаних сторін з чимось окрім перенесення прибутку та податкових зобов'язань зі Сполучених Штатів до територій з пільговим режимом оподаткування.

Угода про розподіл витрат дозволяє Apple Inc. направляти левову частку доходів від продажів різних філій до його ірландських ASI та AOI. Але, відповідно до податкового кодексу США, такий офшорний дохід все ж таки може, за певних обставин, стати предметом оподаткування в США. Apple зробила додаткові кроки, щоб захистити ці доходи від оподаткування в США.

Висновки. Для зниження оподаткування Apple створює багаторівневі корпоративні структури в країнах з низькими податковими ставками і переводить кошти між ними. На підставі наведеного приходимо до висновків, що оптимізація оподаткування в Apple Inc. спрямована на такі напрямки, як угода про розподіл витрат; структура розповсюдження та перенесення прибутків в офшори. Використовуючи стратегію податкової оптимізації, компанія виводить прибуток в Ірландію, Нідерланди та на Карибські острови. Зокрема, значна частина

бізнесу Apple в Європі ведеться через ірландський підрозділ компанії, через який в підсумку проводиться до 30% корпоративного прибутку. У загальному підсумку для цілей оподаткування близько 70% прибутку компанії Apple заробляється за межами США, незважаючи на те, що штаб-квартира компанії і основні центри дизайну і розробок розташовані саме в цій країні.

У відповідь на звинувачення стосовно приховування мільярдів доходів за допомогою ірландських філій та відсутності статусу податкових резидентів у офшорних компаній, Apple стверджує, що вона і так платить значні обсяги податкових платежів в США. Публічні документи компанії Apple, розраховані на користування інвесторами, приводять ефективну податкову ставку між 24 і 32%. Однак детальний аналіз показав, що Apple насправді заплатила на мільярди менше, ніж було зазначено у податкових зобов'язаннях у фінансовій звітності, підготовленій для інвесторів. Це дає компанії потужний фінансовий стимул брати участь у заплутаних схемах податкового планування, щоб уникати сплати американських податків. Конгрес США може змінити ці стимули, зни-

щивши офшорні податкові лазівки і зміцнивши податкове законодавство.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Gustin Sam Apple's Tax Avoidance: Evil Scheming, Good Business, or Both? Available at: <http://www.forbes.com/sites/leesheppard/2013/05/28/how-does-apple-avoid-taxes/>
2. Norris Floyd The Corrosive Effect of Apple's Tax Avoidance. Available at: <http://www.nytimes.com/2013/05/24/business/making-companies-pay-taxes-the-mccain-way.html>
3. Sheppard Lee How Does Apple Avoid Taxes? Available at: <http://www.forbes.com/sites/leesheppard/2013/05/28/how-does-apple-avoid-taxes/>
4. Weckler Adrian Apple and a big game of 'what if' on EU tax probe Available at: <http://www.independent.ie/opinion/comment/apple-and-a-big-game-of-what-if-on-eu-tax-probe-30625561.html>
5. Apple Reports Fourth Quarter Results – Available at: <http://www.apple.com/pr/library/2013/10/28Apple-Reports-Fourth-Quarter-Results.html>
6. Offshore Profit Shifting and the U.S. Tax Code - Part 2 (Apple Inc.) // Permanent Subcommittee on Investigations. – 2013. – Available at: http://www.hsgac.senate.gov/subcommittees/investigations/hearings/offshore-profit-shifting-and-the-us-tax-code_part-2